

ВВЕДЕНО В ДІЮ  
Наказ Відокремленого структурного  
підрозділу «Полтавський фаховий коледж  
Національного університету харчових  
технологій»  
27.01.2022 №18/1-У

**ПОЛОЖЕННЯ**  
**ПРО РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, МОНІТОРИНГ**  
**ТА ПЕРЕГЛЯД ОСВІТНЬО - ПРОФЕСІЙНИХ ПРОГРАМ**  
**У ВІДОКРЕМЛЕНОМУ СТРУКТУРНОМУ ПІДРОЗДІЛІ «ПОЛТАВСЬКИЙ**  
**ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ХАРЧОВИХ**  
**ТЕХНОЛОГІЙ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО  
Педагогічною радою Відокремленого  
структурного підрозділу  
«Полтавський фаховий коледж  
Національного університету харчових  
технологій»  
22.12.2021 Протокол №4

## 1.ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

**1.1.** Положення про розроблення, затвердження, моніторинг та перегляд освітньо - професійних програм у Відокремленому структурному підрозділі «Полтавський фаховий коледж Національного університету харчових технологій» (надалі - Положення) розроблене відповідно до Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII, Закону України «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 № 2745-VIII, Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG), Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.03.2021 № 365), Проекту Тьюнінг (TUNING Project) «Гармонізація освітніх структур у Європі», Проекту «Компетентності у визнанні та навчанні» (Competences in Recognition and Education 2, CoRe 2), Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя (The European Qualifications Framework for Life Long Learning – «EQF for LLL») (2008 р.), Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25.06.2020 № 519), Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті харчових технологій (надалі - Університет).

**1.2.** Освітньо-професійна програма - система освітніх компонентів за освітньо-професійним ступенем фахового молодшого бакалавра в межах спеціальності, що визначає вимоги до фахової передвищої освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен володіти здобувач фахової передвищої освіти.

Освітньо-професійна програма у сфері фахової передвищої освіти - єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення визначених результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої та професійної кваліфікації.

**1.3.** Відповідно до Закону України «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 № 2745-VIII підготовка фахівців у Коледжі здійснюється за освітньо-професійною програмою підготовки фахових молодших бакалаврів обсягом 150-180 кредитів ЄКТС.

**1.4.** Успішне виконання освітньо-професійної програми здобувачем фахової передвищої освіти є підставою для присудження йому ступеня фахового молодшого бакалавра.

**1.5.** Стандарти фахової передвищої освіти встановлюють такі вимоги до освітньо-професійної програми:

- обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття освітньо-професійного ступеня фахової передвищої освіти;
- перелік компетентностей випускника;
- нормативний зміст підготовки здобувачів освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- форми атестації здобувачів освіти;
- вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти;
- вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності).

### **1.6.** Принципи, на основі яких розробляються освітньо-професійні програми:

- системність - дотримання відповідності мети, змісту освітньо-професійних програм, методів, форм, засобів, технологій і механізмів реалізації освітнього процесу очікуваним результатам навчання;
- інноваційність та інтегрованість освіти й науки - урахування сучасних досягнень розвитку науки та відображення результатів наукових досліджень у змісті освітньо-професійної програми;
- студентоцентрованість - зорієнтованість освітнього процесу на студента, його здатність навчатися та набувати відповідні компетентності;
- формування компетентностей студентів як їхніх результатів навчання;
- врахування потреб, інтересів та вимог усіх зацікавлених сторін;
- модульність - структурування змісту освітньо-професійної програми;
- збалансованість та реалістичність освітньо-професійної програми - об'єктивність присвоєння кредитів компонентам освітньо-професійної програми, здатність студентів у визначені терміни навчання набути очікувані компетентності за результатами виконання програми;
- гнучкість та мобільність структури освітньо-професійної програми - можливість адаптації структури і змісту освітньо-професійної програми до змін потреб та інтересів зацікавлених сторін;
- відповідність освітньо-професійної програми національній рамці кваліфікацій.

**1.7.** Перелік акредитованих та неакредитованих освітньо-професійних програм, за якими здійснюється прийом, наводиться у Правилах прийому до Відокремленого структурного підрозділу «Полтавський фаховий коледж Національного університету харчових технологій».

### **Основні терміни та їх визначення**

**Акредитація** - оцінювання освітньо-професійної програми, відповідності стандарту фахової передвищої освіти; спроможності виконати вимоги стандарту та досягти заявлених у програмі результатів навчання.

**Гарант освітньо-професійної програми** - керівник робочої (проектної) групи з розроблення, реалізації, моніторингу та перегляду освітньо-професійної програми, штатний науково-педагогічний працівник, педагогічний працівник, який має науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною або спорідненою до освітньо-професійної програми спеціальністю, стаж науково-педагогічної та/або педагогічної роботи не менше 10 років.

**Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС)** - система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС.

**Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі - кредит ЄКТС)** - одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин.

**ЄДЕБО** - Єдина державна електронна база з питань освіти.

**Забезпечення якості освіти** - сукупність процедур, що застосовуються на інституційному (внутрішньому) та національному і міжнародному (зовнішньому) рівнях для якісної реалізації освітньо-професійних програм і присудження кваліфікацій.

**Здобувачі фахової передвищої освіти** - особи, які навчаються в Коледжі з метою здобуття відповідного ступеня освіти і кваліфікації.

**Компетентність** - динамічна комбінація знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання:

*інтегральна компетентність* - узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який виражає основні компетентності рівня щодо навчання та/або професійної діяльності;

*загальні компетентності* - універсальні компетентності, що не залежать від предметної галузі, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача освіти в різних галузях та для його особистісного розвитку;

*спеціальні (фахові, предметні) компетентності* - компетентності, що залежать від предметної галузі та є важливими для успішної професійної діяльності за певною спеціальністю.

**Національна рамка кваліфікацій (НРК)** - системний і структурований за компетентностями опис кваліфікаційних рівнів. Затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 509 від 12.06.2019).

**Освітній компонент** - змістовна навчальна складова освітньо-професійної програми як автономний, офіційно структурований навчальний досвід, що повинен мати послідовний чіткий набір результатів навчання, визначені види навчальної діяльності згідно з часом, виділеним у межах освітньо-професійної програми, та відповідні критерії оцінювання.

**Освітньо-професійна програма** - система освітніх компонентів у межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач освітньо-професійного ступеня фахової передвищої освіти.

**Результати навчання** - сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-професійною програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти. Програмні результати навчання за освітньо-професійною програмою відображаються в профілю освітньо-професійної програми; результати навчання за освітніми компонентами професійної програми відображаються в навчальних програмах дисциплін, практик та інших компонентів освітньо-професійної програми.

**Спеціальність** - складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка.

**Якість фахової передвищої освіти** - рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів фахової передвищої освіти.

**Якість освітньої діяльності** - рівень організації освітнього процесу у закладі фахової передвищої освіти, що відповідає стандартам фахової передвищої освіти, забезпечує здобуття особами якісної фахової передвищої освіти та сприяє створенню нових знань.

## **2. СТРУКТУРА, ЗМІСТ ТА ВИМОГИ ДО ОСВІТНЬО - ПРОФЕСІЙНИХ ПРОГРАМ**

У межах однієї спеціальності Коледж може реалізувати декілька освітньо-професійних програм. Профільна спрямованість, обумовлена суттєвими особливостями предметної сфери

програми, переліком програмних компетентностей, програмними результатами чи переліком освітніх компонентів, є підставою для розроблення окремої освітньо-професійної програми.

Навчання за освітньо-професійною програмою проводиться за запровадженими в Коледжі формами навчання.

## **2.1. Структура освітньо-професійної програми**

Освітньо-професійна програма складається з (додаток 1 ):

- титульна сторінка;
- передмова;
- профіль освітньо-професійної програми;
- перелік компонент освітньо-професійної програми, структурно-логічна схема послідовності вивчення компонент освітньо-професійної програми;
  - форма атестації здобувачів фахової передвищої освіти;
  - матриця відповідності компетентностей випускника компонентам освітньо-професійної програми;
- матриця відповідності результатів навчання освітнім компонентам освітньо-професійної програми;
- матриця відповідності результатів навчання та компетентностей.

## **2.2. Зміст освітньо-професійної програми**

**2.2.1.** Титульна сторінка. Містить інформацію про затвердження та введення в дію освітньо-професійної програми.

**2.2.2.** Лист погодження. Відомості щодо обговорення та схвалення освітньо-професійної програми на засіданні випускової циклової комісії, педагогічної ради коледжу, Центром моніторингу якості та координації освітньої діяльності та зовнішніми стейкхолдерами (за наявності).

**2.2.3.** У передмові освітньо-професійної програми зазначають її відповідність чинним стандартам, вказують перелік зацікавлених сторін, за участю яких розроблена освітньо-професійна програма (роботодавці, адміністративні, педагогічні та науково-педагогічні працівники Коледжу, студенти тощо), зовнішніх рецензентів, склад робочої групи, гарант освітньо-професійної програми.

**2.2.4.** Опис профілю освітньо-професійної програми відображає характерні її риси та найсуттєвішу інформацію про неї, визначає предметну галузь, до якої вона належить, специфічні особливості, що відрізняють освітньо-професійну програму від інших подібних програм.

Профіль програми включає такі елементи:

### **1) загальна інформація:**

- повна назва закладу освіти та структурного підрозділу;
- освітньо-професійний ступінь та кваліфікація, що присвоюється;
  - офіційна назва програми;
  - тип диплома та обсяг програми;
  - акредитація;
  - цикл/рівень;
  - передумови;
  - мова(и) викладання;
  - термін дії освітньо-професійної програми;

- інтернет-адреса;
- 2) мета (цілі) освітньо-професійної програми;**
- 3) характеристика освітньо-професійної програми:**
  - опис предметної сфери;
  - назва галузі знань;
  - назва спеціальності;
  - орієнтація програми;
  - основний фокус програми;
  - особливості програми;
- 4) придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання:**
  - придатність до працевлаштування;
  - подальше навчання;
- 5) викладання та оцінювання:**
  - викладання та навчання;
  - оцінювання;
- 6) програмні компетентності:**
  - інтегральна,
  - загальні,
  - фахові;
- 7) програмні результати навчання:**
  - програмні результати навчання;
- 8) ресурсне забезпечення реалізації програми:**
  - кадрове забезпечення;
  - матеріально-технічне забезпечення;
- інформаційне забезпечення та навчально-методичне забезпечення;
- 9) академічна мобільність:**
  - національна кредитна мобільність;
  - міжнародна кредитна мобільність.

#### **2.2.5. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність:**

- перелік компонентів освітньо-професійної програми;
- структурно-логічна схема.

**2.2.6. Форма атестації здобувачів освіти:** атестація здобувачів освіти; вимоги до кваліфікаційної роботи та присвоєної кваліфікації.

**2.2.7 Матриця відповідності компетентностей випускника компонентам освітньо-професійної програми.**

**2.2.8. Матриця відповідності результатів навчання освітнім компонентам освітньо-професійної програми.**

**2.2.9. Матриця відповідності результатів навчання та компетентностей.**

**2.2.10.** Розподіл змісту освітньо-професійної програми за групами компонент відображає розподіл обсягу компонентів освітньо-професійної програми за обов'язковими і вибірковими складовими.

**2.2.11.** Перелік компонент освітньо-професійної програми - назви обов'язкових і

вибіркових компонент освітньо-професійної програми з їхніми кодами, обсягами в кредитах та формами підсумкового контролю, відображає розподіл освітньо-професійної програми на окремі освітні компоненти та логічну послідовність їх вивчення, які можуть складатися з одного або кількох модулів, інших типів складових навчального курсу, навчальної та виробничої практики, лабораторних робіт та інших відповідних навчальних заходів.

Перелік включає назви навчальних дисциплін, практик, курсових і кваліфікаційних робіт та їх обсяг у кредитах ЄКТС з розподілом за навчальними семестрами.

**2.2.12.** Структурно-логічна схема послідовності вивчення компонент освітньо-професійної програми - схематичне відображення логічної послідовності вивчення навчальних дисциплін та інших компонент освітньо-професійної програми.

**2.2.13.** Інформація щодо форм атестації - форми підсумкової атестації здобувачів освіти за результатами виконання освітньо-професійної програми (атестаційний екзамен та/або захист кваліфікаційної роботи).

**2.2.14.** Матриця відповідності результатів навчання освітнім компонентам освітньо-професійної програми та матриця відповідності результатів навчання та компетентностей є відображенням структурно - логічних зв'язків між програмними результатами навчання, програмними компетентностями та компонентами освітньо-професійних програм.

**2.2.15.** Розподіл змісту освітньо-професійних програм за групами компонент та циклами підготовки, перелік компонент освітньо-професійних програм визначає проєктна група спеціальності відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Полтавський фаховий коледж Національного вунверситет харчових технологій».

**2.2.16.** На основі даних профілю освітньо-професійної програми формується Додаток до диплома європейського зразка.

### **2.3. Вимоги до освітньо-професійної програми**

**2.3.1** Нормативна тривалість навчання за освітньо-професійними програмами визначається в академічних роках. Для освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра навчальне навантаження здобувача освіти, як правило, складає 60 кредитів ЄКТС за один академічний рік. Тривалість академічного року на випускних курсах може бути меншою від 12 місяців.

**2.3.2** Мовою викладання та оцінювання за освітньо-професійними програмами є державна мова.

**2.3.3** Додатком до освітньо-професійної програми є навчальний план, який визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного й підсумкового контролю.

**2.3.4** Освітньо-професійні програми Коледжу орієнтуються на здобувача освіти, створюють умови для формування індивідуальних траєкторій навчання та спрямовані на розширення можливостей здобувача освіти щодо працевлаштування та до подальшого навчання.

Освітньо-професійні програми розробляються для формування переліку компетентностей, які необхідні для академічної та професійної сфери, дозволяють адаптуватися до вимог ринку праці та до професійних потреб осіб, які навчаються.

**2.3.5** Безпосереднє керівництво освітньо-професійною програмою здійснює гарант освітньо-професійної програми - штатний педагогічний або науково-педагогічний працівник Коледжу, який має науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною або спорідненою до освітньо-професійної програми спеціальністю, стаж науково-педагогічної та/або педагогічної роботи не менше 10 років. Науково-педагогічний, педагогічний працівник може бути гарантом

тільки однієї освітньо-професійної програми. Вимоги щодо кваліфікації гаранта освітньо-професійної програми визначаються Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти.

Гарант освітньо-професійної програми несе персональну відповідальність за забезпечення якості навчання за освітньо-професійною програмою, своєчасне надання інформації з моніторингу програми, її акредитацію та конкурентоздатність.

Призначення гарантів освітньо-професійних програм за поданням циклових комісій або педагогічної ради Коледжу здійснюється наказом директора Коледжу.

**2.3.6** Відповідальність за високий професійний рівень науково-педагогічних, педагогічних працівників, які беруть участь у забезпеченні освітньо-професійних програм, наявність необхідних інформаційних ресурсів, спеціалізованого обладнання і приміщень, об'єктивність і відкритість процесів оцінювання навчальних досягнень осіб, які навчаються, за відповідність процедур оцінювання спеціальності рівню кваліфікації покладається на Коледж.

**Циклові комісії** як основний та базовий структурний підрозділ несуть повну відповідальність за реалізацію освітньо-професійних програм, у яких вони задіяні.

**2.3.7** Кадрові вимоги до науково-педагогічних та педагогічних працівників програми, які беруть участь у реалізації освітньо-професійної програми відповідають Ліцензійним вимогам. Відомості можуть надаватися у вигляді аналітичних матеріалів (сукупно за всіма науково-педагогічними, педагогічними працівниками програми, із зазначенням відомостей про їх профільну освіту, вчені ступені й звання, статус по відношенню до Коледжу (штатний працівник/сумісник).

Також зазначаються відомості про провідних вітчизняних і зарубіжних вчених, фахівців-практиків зі сфери виробництва й науки, яких залучено до реалізації конкретної освітньо-професійної програми.

**2.3.8** Наявність відомостей про матеріально-технічні умови та фінансові аспекти реалізації освітньо-професійної програми, включаючи наявність спеціалізованих лабораторій і кабінетів, складного обладнання.

**2.3.9** Наявність відомостей про зв'язки з роботодавцями та представниками професійних асоціацій, їх участі в проектуванні й реалізації освітньо-професійної програми.

**2.3.10** Наявність системи внутрішнього забезпечення якості освіти, моніторинг та періодичний перегляд освітньо-професійної програми.

### **3. ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, ВІДКРИТТЯ І ЗАКРИТТЯ ОСВІТНЬО - ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ**

#### **3.1 Розроблення освітньо-професійної програми**

Нову освітньо-професійну програму розробляють на основі стандартів освітньої діяльності та стандартів фахової передвищої освіти з урахуванням вимог професійних стандартів у відповідній професійній галузі. Розроблення нової освітньо-професійної програми включає такі етапи:

- Обґрунтування доцільності освітньо-професійної програми (формування робочої (проектної) групи, аналіз актуальності освітньо-професійної програми, оцінювання достатності наявних ресурсів, визначення профілю освітньо-професійної програми) (I етап);

- Розроблення опису освітньо-професійної програми та навчального плану, громадське обговорення проєкту освітньо-професійної програми (II етап);

- Експертиза матеріалів освітньо-професійної програми (внутрішня та зовнішня із залученням стейкхолдерів) (III етап);



- Погодження та затвердження освітньо-професійної програми (IV етап);

### **3.1.1. Обґрунтування доцільності освітньо-професійної програми**

#### **(I етап)**

#### **Формування робочої (проектної) групи**

Нова освітньо-професійна програма розробляється за ініціативою групи з числа науково-педагогічних та педагогічних працівників та/або за ініціативою керівництва Коледжу. Розробленню нової освітньо-професійної програми передують її порівняльний аналіз з освітніми програмами аналогічних спрямувань, що діють у провідних зарубіжних і вітчизняних закладах освіти, - їх тривалості, переліку навчальних дисциплін, рівня викладання та ін.

Склад робочої (проектної) групи для обґрунтування доцільності освітньо-професійної програми затверджується розпорядженням директора на підставі пропозицій циклових комісій.

Одна й та ж сама особа може бути членом декількох проектних груп освітньо-професійних програм. Очолює робочу (проектну) групу її керівник - гарант освітньо - професійної програми.

У разі розроблення спільної освітньо-професійної програми створюють проектну групу, до складу якої входять представники всіх учасників-партнерів, які беруть участь у реалізації нової спільної освітньо-професійної програми.

Проектні групи виконують такі завдання на етапі розроблення та при перегляді освітньо-професійних програм:

- обирають вид освітньо-професійної програми;
- встановлюють актуальність освітньо-професійної програми;
- формують профіль програми;
- визначають форми навчання та організації освітнього процесу;
- визначають освітні компоненти;
- здійснюють аналіз відповідності освітньо-професійної програми Ліцензійним умовам;
- розробляють навчальний план та інші нормативні документи, що організаційно супроводжують процес підготовки здобувачів освіти за відповідною освітньо-професійною програмою з урахуванням рекомендацій навчального, навчально - методичного відділів та вимог навчально-методичної ради Коледжу;
  - узагальнюють пропозиції та формують рекомендації з удосконалення чинної освітньо-професійної програми;
  - беруть участь у моніторингу освітньо-професійної програми (узагальнюють пропозиції та рекомендації, здійснюють самооцінювання) і в періодичному перегляді освітньо-професійної програми;
- спільно з відповідальними особами структурних підрозділів Коледжу та приймальною комісією забезпечують внесення відомостей щодо освітньо-професійної програми до ЄДЕБО;
  - здійснюють контроль за реалізацією освітньо-професійної програми науково-педагогічними, педагогічними працівниками та цикловими комісіями Коледжу.

За запитом проектної групи відповідні служби зобов'язані надати у визначений гарантом освітньо-професійної програми строк відомості, необхідні для розроблення освітньо-професійної програми. Координацію діяльності усіх проектних груп Коледжу здійснює заступник директора з навчальної роботи.

## **Аналіз актуальності освітньо-професійної програми та оцінювання достатності наявних ресурсів**

Встановлюють суспільну потребу в освітньо-професійній програмі, її потенціал - шляхом консультацій із зацікавленими сторонами (здобувачами освіти, випускниками Коледжу, роботодавцями, науковою спільнотою, професіоналами тощо), з'ясовують виконання основних умов її впровадження. Проводять аналіз ринку освітніх послуг і можливості позиціонування на ньому освітньо-професійної програми, аналіз ринку праці, на який орієнтовано нову освітньо-професійну програму, можливостей майбутнього працевлаштування випускників.

Проектна група, виходячи з прогнозованої структури освітньо-професійної програми, з урахуванням Ліцензійних умов, за результатами консультацій з профільними службами Коледжу здійснює попереднє загальне оцінювання достатності наявних ресурсів (кадрових, фінансових, організаційних та ін.) для її реалізації та потреби залучення зовнішніх ресурсів.

### **Визначення профілю освітньо-професійної програми**

Профіль програми складається проектною групою як короткий документ, створений для представлення загальної інформації про освітньо-професійну програму. Визначення профілю полягає у визначенні мети освітньо-професійної програми, загальних та фахових програмних компетентностей, яких має бути досягнуто в результаті навчання, кінцевих (програмних) результатів навчання з урахуванням положень Національної рамки кваліфікацій, вимог стандартів фахової передвищої освіти та встановлення необхідного обсягу освітньо - професійної програми у кредитах ЄКТС.

Під час формулювання компетентностей та програмних результатів навчання слід забезпечити активну участь представників ринку праці.

Програмні компетентності (описані за видами): інтегральні, загальні, спеціальні (фахові)) визначають специфіку програми. Компетентності випускника відображають погляд роботодавця на освітню та професійну підготовку потенційного працівника. Основою для формулювання програмних компетентностей освітньо-професійної програми є перелік компетентностей державного Стандарту фахової передвищої освіти за даною спеціальністю. Цей перелік може бути доповнений декількома (не більше 4-5) компетентностями, що визначаються специфікою потреб регіонального або секторального ринку праці.

**Інтегральні та загальні компетентності визначено** Національною рамкою кваліфікацій і описано за 5 кваліфікаційним рівнем.

**Спеціальні (фахові) компетентності** мають відповідати визначеному рівню освітньо - професійної програми.

**Програмні результати навчання** визначають, що здобувач освіти повинен знати, розуміти та бути здатним виконувати після успішного завершення освітньо-професійної програми. набір програмних результатів навчання є однаковим для всіх здобувачів фахової передвищої освіти за освітньо-професійною програмою.

Програмні результати навчання повинні корелювати з визначеним переліком загальних і спеціальних (фахових) компетентностей.

Результати навчання повинні бути:

**Конкретними** - забезпечувати достатню деталізацію, написані зрозумілою мовою;

**Об'єктивними** - сформульованими нейтрально, уникаючи суб'єктивності і неоднозначності;

**Досяжними**- реалістичними з точки зору часу та ресурсів, необхідних для їх досягнення;

**Корисними**- повинні сприйматися як такі, що відповідають рівню фахової передвищої

освіти та вимогам/очікуванням громадянського суспільства;

**Відповідними** - відповідати кваліфікаційним вимогам;

**Мати характер стандартів** - визначати стандартні вимоги, які повинен досягнути здобувач фахової передвищої освіти;

**Вимірюваність** - одна з найважливіших характеристик результатів навчання, оскільки саме за результатами оцінювання досягнення здобувачем освіти результатів навчання приймається рішення щодо зарахування певного модуля/навчальної дисципліни, а також ставиться відповідна оцінка.

Під час розроблення програмних результатів навчання варто врахувати, що результати навчання характеризують те, що здобувач фахової передвищої освіти повинен продемонструвати після успішного завершення освітньо-професійної програми. Повний набір програмних результатів навчання має виражати характерні особливості даної програми.

### **3.1.2. Розроблення опису освітньо-професійної програми та навчального плану, громадське обговорення проєкту освітньо-професійної програми (III етап)**

Етап включає такі кроки:

1) складання переліку освітніх компонентів освітньо-професійної програми (визначення компетентностей та формулювання результатів навчання для кожного; визначення підходів до викладання, навчання та оцінювання; перевірка охоплення ключових загальних та фахових компетентностей);

2) обрання освітніх технологій та розроблення навчального плану;

3) розроблення проєкту робочих програм навчальних дисциплін;

4) завдання циклових комісій Коледжу, які задіяні в реалізації освітньо-професійної програми, на розроблення навчально-методичного забезпечення освітньо-професійної програми.

На підставі програмних компетентностей та програмних результатів навчання проєктна група визначає загальний бюджет часу - обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для досягнення зазначених результатів, який необхідно розподілити; здійснює структурування результатів навчання (модулів або навчальних дисциплін, інших складових навчального курсу, практик, курсових проєктів (робіт), лабораторних робіт та інших відповідних навчальних заходів) та розподіляє кредити ЄКТС, необхідні для досягнення зазначених результатів.

Призначаючи кредити ЄКТС освітнім компонентам освітньо-професійної програми, слід віддавати перевагу стандартизованому підходу, коли обсяг кожного компонента є стандартним або кратним.

Визначення кількості кредитів ЄКТС для освітнього компонента здійснюється шляхом оцінювання навантаження, необхідного для досягнення програмних результатів навчання.

На основі програмних компетентностей проєктна група формулює програмні результати навчання, яких має бути досягнуто в межах кожного освітнього компонента.

Визначаючи підходи до викладання, навчання та оцінювання, проєктна група має погодити спосіб найкращого розвитку та оцінювання компетентностей і досягнення бажаних результатів навчання, а також передбачити різноманітні підходи до навчання, викладання та оцінювання.

Крім того, проєктна група має перевірити розвиток загальних і спеціальних/фахових компетентностей, а також чи всі ці компетентності охоплюються освітньо-професійною програмою.

Проєктні групи мають проаналізувати узгодженість програмних результатів навчання та програмних компетентностей, зокрема:

- програмних результатів навчання з Національною рамкою кваліфікацій;
- програмних результатів навчання зі стандартами фахової передвищої освіти;
- результатів вивчення модуля (навчальної дисципліни) з програмними результатами навчання;
- модульних (дисциплінарних) результатів навчання з програмними компетентностями;
- методів викладання для досягнення програмних результатів навчання;
- методів оцінювання відповідно з модульними (дисциплінарними) та програмними результатами навчання.

Внесення проєктною групою узгоджених результатів навчання до освітньо-професійної програми та відповідних навчальних дисциплін до навчальних планів підготовки фахівців є обов'язковим.

Відповідно до профілю освітньо-професійної програми та переліку її освітніх компонентів, проєктна група розробляє навчальний план освітньо - професійної програми. При цьому слід враховувати, що обсяг аудиторної роботи здобувачів фахової передвищої освіти встановлюється в межах від 1/3 до 2/3 обсягу 1 кредиту ЄКТС, решта обсягу призначається для їх самостійної роботи.

Органи студентського самоврядування можуть подавати пропозиції та зауваження до змісту навчальних планів.

Проєктуючи кадрове забезпечення освітньо - професійної програми, проєктна група має узгодити свої пропозиції стосовно складу науково-педагогічних та педагогічних працівників для викладання дисциплін, внесених до проєкту навчального плану, з цикловими комісіями, у яких вони працюють.

Робочі програми навчальних дисциплін за завданнями проєктних груп розробляють циклові комісії згідно з вимогами розроблених освітньо - професійних програм. Органи студентського самоврядування можуть надавати пропозиції та зауваження до змісту програм навчальних дисциплін.

Робочу програму навчальної дисципліни розробляють на термін дії навчального плану, за необхідності до неї можуть вносити зміни.

З метою забезпечення цілісності освітнього матеріалу, забезпечення професійної спрямованості змісту навчання, запобігання дублюванню, врахування міждисциплінарних зв'язків програми навчальних дисциплін розглядають на методичній раді Коледжу. На підставі робочої програми навчальної дисципліни на поточний навчальний рік на циклових комісіях розробляють навчально-методичне забезпечення.

Проєкт освітньо - професійної програми викладається на сайт коледжу для забезпечення відкритого розгляду не пізніше ніж за 1 місяць до її затвердження.

Пропозиції зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів опрацьовуються проєктною групою та вносяться до проєкту освітньо-професійної програми.

### **3.1.3. Експертиза матеріалів освітньо-професійної програми (III етап)**

Внутрішня експертиза проводиться директором коледжу. Результат експертизи подається у вигляді висновку.

Зовнішня експертиза проводиться стейкхолдерами (роботодавцями). Результат експертизи подається у вигляді рецензії на освітньо-професійну програму.

### **3.1.4. Погодження та затвердження освітньо - професійної програми (IV етап)**

Всі нові освітньо-професійні програми мають єдиний порядок погодження та

затвердження, що включає їх послідовний розгляд:

**Проектною групою.** Проектна група повинна представити обґрунтування доцільності запровадження освітньо-професійної програми. Позитивне рішення проектною групою (обґрунтування) є підставою для передачі матеріалів на засідання випускової циклової комісії.

**Випусковою цикловою комісією.** Позитивне рішення випускової циклової комісії є підставою для передачі матеріалів директору коледжу.

**Директором коледжу,** який здійснює перевірку збалансованості та реалістичності програми, раціональності розподілу кредитів, повноту документального забезпечення освітньо-професійної програми (навчальний план, кадрове та матеріально - технічне забезпечення) та відповідність освітньо-професійної програми Ліцензійним умовам. Позитивне рішення директора коледжу є підставою для передачі матеріалів на розгляд педагогічною радою коледжу.

**Педагогічною радою коледжу,** позитивне рішення якої є підставою для передачі матеріалів освітньо-професійної програми на розгляд Центром моніторингу якості та координації освітньої діяльності університету.

**Центром моніторингу якості та координації освітньої діяльності університету** проводиться експертиза матеріалів освітньо-професійної програми щодо їх відповідності нормативно-правовим документам, позитивне рішення є підставою для передачі матеріалів освітньо-професійної програми на розгляд науково-методичної ради Університету.

**Науково-методичною радою Університету.** Науково-методична рада Університету оцінює відповідність нової освітньо-професійної програми всім вимогам, встановленим до освітньо-професійних програм. Висновок ради є рекомендаційним для Вченої ради Університету.

**Вченою радою Університету.** Погоджується та затверджується. Вводиться в дію наказом ректора.

### **3.2. Порядок відкриття і закриття освітньо-професійної програми**

Рішення про відкриття або закриття освітньо-професійної програми ухвалюється Вченою радою Університету за поданням педагогічної ради Відокремленого структурного підрозділу «Полтавський фаховий коледж Національного університету харчових технологій», Положення про організацію освітнього процесу в Відокремленому структурному підрозділі «Полтавський фаховий коледж Національного університету харчових технологій».

#### **3.2.12. Відкриття освітньо-професійної програми та набір вступників**

Набір вступників на освітньо-професійні програми здійснює приймальна комісія Коледжу відповідно до Правил прийому до Коледжу. Освітньо-професійна програма може бути включена до Правил прийому і на неї може бути оголошений набір тільки за умови її затвердження і наявності спеціальності, у межах якої відкривається ця освітньо-професійна програма, у ліцензії Університету на здійснення освітньої діяльності.

#### **3.2.13. Закриття освітньо-професійної програми**

Освітньо-професійна програма може бути виключена з переліку освітньо-професійних програм, що реалізуються Коледжем з ініціативи:

-Коледжу, якщо в результаті будь-якої з процедур зовнішнього або внутрішнього оцінювання якості освітньо-професійної програми отримано висновки про низьку якість реалізованої освітньо-професійної програми. Рішення про виключення освітньо-професійної програми з числа освітньо-професійних програм, які реалізуються Коледжем, приймає Вчена рада Університету.

- Приймальної комісії Коледжу: за відсутності набору вступників на освітньо-професійну програму упродовж двох років;

- Гаранта освітньо-професійної програми в разі зміни діючої освітньо-професійної програми. У такому випадку нова освітньо-професійна програма проходить погодження та затвердження, а за діючою набір вступників припиняється; після завершення навчання останнього курсу вже прийнятих здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійну програму закривають і виключають з переліку освітньо-професійних програм, які реалізуються Коледжем;

Закриття освітньо-професійної програми передбачає:

- обґрунтування необхідності закриття;
- розгляд НМР Університету;
- розгляд Вченою радою Університету.

#### **4. ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ**

##### **4.1 Порядок реалізації освітньо-професійної програми**

Порядок реалізації освітньо-професійної програми визначається Положенням про організацію освітнього процесу у ВСП «Полтавський фаховий коледж Національного університету харчових технологій».

##### **4.2 Моніторинг освітньо-професійної програми**

**4.2.1.** Моніторинг освітньо-професійної програми здійснюють для встановлення досяжності, реалістичності та адекватності призначених кредитів, визначених результатів навчання та розрахованого навчального навантаження. Суттєвим елементом для перевірки та перегляду призначення кредитів є зворотний зв'язок із зацікавленими сторонами.

**4.2.2.** Моніторинг і вдосконалення програми в процесі її реалізації включає такі заходи:

- реалізувати освітньо-професійну програму та її компоненти відповідно до чіткої структури та прозорого плану впровадження;
- виконувати моніторинг програми та її компонентів шляхом опитування студентів і працівників з метою оцінювання викладання, навчання та оцінювання, а також вихідної інформації відповідно до показника успішності;
- використовувати системи зворотного та прямого зв'язку для аналізу результатів оцінювання та очікуваних розробок у предметній області з урахуванням потреб суспільства та наукового середовища;
- використовувати отриману інформацію для вдосконалення програми в цілому та її компонентів.

**4.2.3.** Моніторинг здійснюється, як правило, членами робочої (проектної) групи програми за участю випускової циклової комісії із залученням представників органів студентського самоврядування. Відповідальність за організацію і проведення моніторингу освітньо-професійної програми покладається на її гаранта.

**4.2.4.** Результати моніторингу не менше як один раз рік обговорюються на засіданнях випускових циклових комісій та на педагогічній раді Коледжу. Звіти з моніторингу подаються до Центру моніторингу якості та координації освітньої діяльності університету.

**4.2.5.** Необхідною складовою моніторингу є опитування студентів, випускників та роботодавців щодо їх задоволеності освітньо - професійною програмою, її компонентами, організацією і забезпеченням освітнього процесу, викладацьким складом відповідно до чинного Положення про опитування учасників освітнього процесу у ВСП «Полтавський фаховий коледж Національного університету харчових технологій».

### 4.3 Перегляд освітньо-професійної програми

Перегляд освітньо-професійних програм з метою удосконалення (підвищення їх конкурентоспроможності, привабливості на ринку освітніх послуг тощо) здійснюється у формі оновлення з подальшим внесенням змін та затвердженням їх нової редакції. Освітньо-професійна програма може оновлюватись щорічно в частині всіх компонентів, крім мети (цілей) і програмних результатів навчання.

**4.3.1.** Підставами для внесення змін до затверджених освітньо-професійних програм є:

1) Зміни у нормативних документах, які регулюють питання змісту освіти за відповідним освітньо-професійним ступенем та/або спеціальністю, у тому числі прийняття нових освітніх і професійних стандартів.

2) Висновки за результатами щорічного звіту про моніторинг освітньо-професійної програми, які свідчать про:

- невідповідність розрахованого навантаження реальному навантаженню здобувача фахової передвищої освіти на опанування програми у цілому та/або окремих освітніх компонентів;
- недостатній рівень опанування програмних результатів навчання більшістю здобувачів фахової передвищої освіти;
  - недостатня валідність результатів оцінювання;
- інші факти, які свідчать про недосягнення визначених освітньо-професійною програмою цілей та/або недотримання вимог забезпечення якості, зокрема: перевищення витрат на реалізацію освітньо-професійної програми надплановими показниками та/або суттєве зменшення надходжень на її реалізацію, що унеможлиблює її фінансування у повному обсязі; результати моніторингу ринку праці, якими виявлено невідповідність освітньо-професійної програми його потребам.

3) Рішення педагогічної ради Коледжу щодо запровадження обов'язкових компетентностей, програмних результатів навчання та освітніх компонентів в освітньо-професійних програмах Коледжу.

4) Підтвержені рекомендації основних потенційних роботодавців щодо необхідних знань та вмінь для випускників певної освітньо-професійної програми.

5) Мотивоване звернення здобувачів фахової передвищої освіти за даною освітньо-професійною програмою та/або результати опитування студентів, які навчаються за нею.

б) Рекомендації органів акредитації та/або органів зовнішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти щодо необхідності внесення змін до освітньо-професійної програми.

**4.3.2.** Ініціювати пропозиції щодо внесення змін до затверджених освітньо-професійних програм можуть:

- Гаранти освітньо-професійних програм;
- Педагогічна рада Коледжу;
- Науково-методична рада Університету;
- Вчена рада Університету;
- Ректор;
- Органи студентського самоврядування;
- Центр моніторингу та координації освітньої діяльності університету.

**4.3.3.** Зміни до затверджених освітньо-професійних програм за змістом поділяються на такі групи:

- Внесення змін (додавання, вилучення, зміна формулювань) до програмних компетентностей та програмних результатів навчання, визначених стандартом фахової передвищої освіти;
- Внесення змін (додавання, вилучення, зміна формулювань) до програмних компетентностей та програмних результатів навчання, визначених Коледжем;
- Додавання форми підсумкової атестації, зміна назви обов'язкового освітнього компоненту та/або зменшення його обсягу (кредитного виміру), зміна форми контролю із іспиту на залік;
- Зміна форми контролю обов'язкового освітнього компоненту із заліку на іспит та/або збільшення його обсягу (кредитного виміру);
- Внесення змін до програмних результатів навчання (за необхідності - компетентностей) затвердженої освітньо-професійної програми;
- Внесення змін до вибірових освітніх компонентів за умови, що ці зміни не передбачають внесення змін у компетентності та програмні результати навчання;
- Внесення змін до матриць відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми та забезпечення програмних результатів навчання компонентами освітньо-професійної програми.

**4.3.4.** Розроблення змін до освітньо - професійної програми здійснює гарант програми на підставі доведених до нього мотивованих пропозицій від ініціаторів (п.4.3.2.) або з власної ініціативи (крім рекомендації органів акредитації та/або органів зовнішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти).

**4.3.5.** Розроблення змін до освітньо-професійної програми здійснюється гарантом освітньо-професійної програми самостійно або за участі робочої (проектної) групи освітньо-професійної програми. Внесення змін до програмних компетентностей, програмних результатів навчання та освітніх компонентів додатково оцінюється шляхом перевірки матриць відповідності: «компетентності — освітні компоненти», «результати навчання - освітні компоненти».

**4.3.6.** Проект змін до освітньо-професійної програми розробляється у вигляді порівняльної таблиці, яка містить чинну та нову редакцію кожної із позицій, що змінюється, а також обґрунтування кожної зміну, та пояснювальної записки, в якій обґрунтовується необхідність внесення змін до програми. Додатками до проекту є документи, які підтверджують наявність підстав щодо внесення змін.

**4.3.7.** Розроблений гарантом програми проект змін до освітньо-професійної програми подається для розгляду та затвердження відповідно п.3.1.4. цього положення.

**4.3.8.** У випадку схвалення проекту змін науково-методичною радою нова редакція освітньо-професійної програми подається на затвердження Вченою радою Університету і вводиться в дію наказом ректора.

**4.3.9.** Затвердження змін до освітньо-професійних програм є підставою для внесення змін до навчальних планів.

**4.3.10.** Нову освітньо-професійну програму розробляють у випадку необхідності внесення таких змін до затвердженої освітньо-професійної програми: зміна назви освітньо-професійної програми, обсягу та тривалості, типу програми, мети, орієнтації, фокусу, придатності до працевлаштування та подальшого навчання, вилучення однієї із форм підсумкової атестації.

Якщо сукупна кількість змін (за весь час реалізації програми) до програмних компетентностей, програмних результатів навчання та переліку обов'язкових освітніх компонентів становить більше 50%, розробляється нова освітньо-професійна програма.



**4.3.11.** Дострокове припинення роботи й призначення нового гаранта освітньо-професійної програми і членів проєктної групи здійснюється на підставі наказу директора коледжу.

## **5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ**

**5.1** Освітньо-професійні програми розміщуються на сайті Коледжу.

**5.2** Паперові версії освітньо-професійних програм зберігаються у випусковій цикловій комісії, яка здійснює підготовку здобувачів фахової передвищої освіти.

**5.3** Відповідальним за повноту й своєчасність розміщення інформації про освітньо-професійну програму на сайті Коледжу є гарант освітньо - професійної програми.

**5.4** Інформацію про освітньо-професійні програми вносять до Єдиної державної електронної бази з питань освіти адміністратор бази ЄДЕБО.